

Pierwsza rocznica odsłonięcia Pomnika „RZEŻ WOŁYŃSKA” w Domostawie i 82. rocznica Krwawej Niedzieli należą do najważniejszych uroczystości w tym roku, są poprzedzone całą gamą wydarzeń na świecie, za naszą wschodnią granicą, a zwłaszcza w Polsce. Mamy prezydenta-elektę, którego wybór pozwala mieć nadzieję na definitywne zakończenie hańbiących zarządzając od kilkudziesięciu lat państwem polskim władze, nieskuteczne starania (a właściwie ich brak) o przeprowadzenie ekshumacji i godny pochówek Ofiar Ludobójstwa na Wołyniu i w Małopolsce Wschodniej.

Jadąc do Domostawy wielu z nas zastanawiało się „jak będzie w tym roku?”, „czy będzie dużo ludzi?”, „kto przyjedzie?”, a wreszcie „czy dopisze pogoda?”. Zgodnie z ‘polityczną poprawnością’ na odsłonięciu i poświęceniu pomnika w 2024 roku nie pojawiła się ‘głowa państwa’ ani najważniejsi politycy, za wyjątkiem jednego! Niezrozumiała, a w moim odczuciu wręcz skandaliczna była nieobecność władz kościelnych. Koncelebrans, ksiądz Antoni Moskał – kapelan środowisk kresowych, do ostatniej chwili nie był pewny swojego udziału. Odważne słowa jakie wygłosił podczas homilii, poruszyły nas do głębi, a przez wielu uczestników uroczystości okrzyknięty został (nieformalnie) ‘kapelanem narodowym’. Ta postawa głoszenia prawdy, niestety, przysporzyła mu kłopotów, a biskup sandomierski ostatecznie wyraził zgodę na udział ks. Moskala w tegorocznej Mszy Świętej, prawdopodobnie w wyniku starań Społecznego Komitetu Budowy Pomnika Rzeż Wołyńska, Komitetu Honorowego, a zwłaszcza presji wiernych z całego kraju, za co dziękował wzruszony ksiądz Antoni. Tym razem głównym celebrazem był biskup pomocniczy senior diecezji sandomierskiej, Edward Frankowski. Podczas Mszy św. poświęcony został ‘*dzwon pamięci*’, na którym widnieją słowa „JEŚLI ZAPOMNĘ O NICH, TY BOŻE NA NIEBIE, ZAPOMNIJ O MNIE!” (A.Mickiewicz). To motto-wezwanie do hołdu i pamięci o pomordowanych.

Niezwykłe poruszająca, podobnie jak przed rokiem, była oprawa muzyczna w wykonaniu zespołu „Hubal”. Jak zawsze było szereg wystąpień, przemów, podziękowań. Wreszcie wybrzmiały wśród nich jednoznaczne i ostre słowa krytyki jak również żądania w stosunku do polityków – pozostaje nam je egzekwować.

Projekcja drugiej części filmu Jacka Międlara „Sąsiedzi. Genocidum atrox” dopełniła ogromu wrażeń. To nie tylko film – to świadectwo, które ma ocalić pamięć przed zapomnieniem.

Uroczystości w Domostawie były impulsem do zorganizowania kolejnego, już **XXII Złotu Watahy Głosu Obywatelskiego**, tym razem w Janowie Lubelskim. Przed dotarciem na zlot reprezentacja WGO brała udział w piątkowych uroczystościach w Radomiu, pod odsłoniętym w 2023r. Pomniku Wołyńskim, mi. in. staraniem naszej Organizacji. Reprezentacja WGO uczestniczyła również w rocznicowych uroczystościach w pobliżu Stalowej Woli. Wiele Wilków przyjeżdżających na zlot najpierw odwiedziło Domostawę, aby na spokojnie zapoznać się z dokonanymi przez ostatni rok pracami budowlanymi. Teren został ogrodzony, przez co stał się wizualnie mniejszy, ale nabrał cech i wyglądu docelowego Memoriału Ofiar Ludobójstwa na Kresach Wschodnich, o czym na uroczystości szczegółowo opowiadał jego twórca, mgr inż. arch. Tomasz Ziemiński, przyjaciel śp. Andrzeja Pityńskiego, autora pomnika. Warto mieć świadomość tego wyjątkowego zamysłu twórców, chociaż najlepiej będzie on widoczny „z lotu ptaka” po ukończeniu wszystkich elementów. Działka w kształcie zbliżonym do trójkąta, z naturalnym wzniesieniem, znajduje się bezpośrednio przy trasie Via-Carpatia im. Prezydenta Lecha Kaczyńskiego, w miejscu obsługi Podróżnych (MOP) Bukowa. Via-Carpatia ma łączyć państwa Europy środkowej, od Grecji na południu, po Litwę na północy, a podobno odnoga trasy planowana jest na Ukrainę. To usytuowanie memoriału gwarantuje zarówno sprawny dojazd jak i miejsce edukacji historycznej podróżnych,

którzy zdecydują się w tym miejscu zatrzymać. Główna brama wejściowa na teren memoriału wiedzie właśnie od strony MOP Bukowa przy jednym z wierzchołków (A) trójkąta.

KONCEPCJA (Źródło: Świat. Stow. „Republika Polonia”)

Monumentalny, 12-metrowej wysokości pomnik „RZEŹ WOŁYŃSKA” stoi na 2-metrowym cokole z pięknego „płonącego” granitu, na placu o kształcie granic II. Rzeczypospolitej, wybrukowanym kostką białą i czerwoną, symbolizującą polską flagę. Usytuowanie pomnika jest w miejscu położenia na mapie II. R.P. miasta Lwów, a sam pomnik skierowany jest w stronę południowo-wschodnich rubieży.

II. R.P.

źródło: wikimedia

Orzeł przedstawia godło polskie; jego głowa zwieńczona piastowską koroną odzwierciedla ból od płomieni trawiących go od spodu. Na rozpostartych skrzydłach rzeźbiarz naniósł nazwy

wybranych miejscowości gdzie dokonywano ludobójstwa na Polakach. W sylwetkę orła wpisany jest, poprzez wycięcie, krzyż chrześcijański będący symbolem ponad tysiącletniej państwowości polskiej. W centralnym miejscu pomnika znajduje się ukraiński ‘tryzub’ z nadzianym na niego ciałem okrutnie zamordowanego dziecka. U podstawy pomnika wstrząsający obraz stanowią odrąbane dziecięce główki nabite na żerdzie płotu oraz rodzina chrześcijańska w płonącym domostwie. Podwyższenie terenu ma przypominać ludzką czaszkę, a alejki schodzące od pomnika w różne strony, „rozłupują” ją na mniejsze części. W dolnej części ‘czaszki’, w miejscu w którym powinna znajdować się żuchwa, znajduje się ‘plac modlitw’. Wokół płaskowyzu ‘rozłupanej czaszki’ docelowo będzie ‘aleja zadumy’ z ławkami dla odwiedzających, a także ‘miejsca pamięci’: ‘dzwon pamięci’ poświęcony 12 lipca na mszy św. oraz ‘dąb pamięci’, którego sadzonka ma być przywieziona z miejsc kaźni ludności polskiej. Po przeciwległej stronie od wejścia, za przewyższeniem ‘rozłupanej czaszki’ znajduje się ‘ściana pamięci’ wybudowana z betonowych bloków barwionych na ciemnoczerwony kolor, kształtem i kolorem przypominających spływające krople krwi, do których umocowane zostaną tabliczki z nazwami ok. 4000 miejscowości w których dokonano rzezi Polaków. Częścią memoriału będzie również mauzoleum w kształcie ‘zębatej piły’, której zęby w czasie słonecznych dni rzucać będą cień na teren i znajdujących się na nim ludzi, nieustannie ich „piłując”. W mauzoleum przewidziane są sale muzealne, ekspozycyjne i projekcyjne, jak również kaplica, kiosk z periodykami, a nawet miejsce odpoczynku dla zwiedzających (pielgrzymów). Aby projekt Narodowego Mauzoleum Ofiar Ludobójstwa na Kresach II. Rzeczypospolitej mógł zostać zrealizowany potrzebne jest też nasze wsparcie finansowe, do czego gorąco zachęcam. Wyrażam także głębokie przekonanie, że za rok spotkamy się w Domostawie w watahowym gronie wraz z rzeszą polskich patriotów.

Najbliższe spotkania otwarte Watahy Głosu Obywatelskiego:

W każdy piątek g.18:00

Radom

W lokalu JAMA ul. Rwańska 19